

Christiaan Luitwieler wordt geboren op 16 maart 1906 in Vlissingen. Hij was de zoon van Huibertus Johannes Luitwieler en Adriana Pieternella van der Meijden. Hij kwam uit een gezin van 9 kinderen. Twee van zijn broers waren Hubertus (Bert) Johannes (1903) en Samuel Adriaan (1914). Zijn vader was schilder.

In 1916 werd door zeeofficier Govert Ranneft in Vlissingen de eerste Scoutinggroep opgericht. Hij was opgeleid in Den Helder en ging later naar Nederlands Indië waar hij hoofdcommissaris van de Vereeniging Nederlandsch Indische Padvinders wordt. De broer van Christiaan, Bert, is in ieder geval in 1918 lid van deze groep en assistent patrouilleleider bij de Zeemeeuwenpatrouille. Op 12 december 1919 werd in Vlissingen een tweede Scoutinggroep opgericht, die zich aansloot bij de Christelijke Jonge Mannen Padvinders Vereeniging in Nederland. Christiaan was in 1920 lid van de oprichtingscommissie van de CJMV-padvinderij. Op 25 mei 1935 richtten de CJMV-padvinders de Nederlandsche Christelijke Vereeniging van Padvinders (NCVP) op. Christiaan was een drijvende kracht achter de groep en werd de eerste hopman. In de jaren '20 maakte de groep een bloei door. Ze gingen onder andere op kamp naar Engeland en hadden een eigen drumband. In de jaren '30 daalde het ledenaantal, mogelijk als gevolg van de crisisjaren.

Christiaan trouwde op 2 december 1936 in Vlissingen met Antonetha Wilhelmina (Mien) Louiza Poerstamper. Ze kregen een dochtertje.

De groep nam met een groot aantal scouts deel aan de Wereld Jamboree in Vogelenzang in 1937. Het ledenaantal groeide hierna en de groep had twee welpenhordes, twee verkennertroepen en een voortrekkersstam, de Michiel de Ruyterstam. In 1937 werd Christiaan waarnemend oubaas van de stam en hij bleef dit tot in ieder geval november 1939. Bram Stroo was in 1937 stamcorrespondent.

Omdat Vlissingen hevig gebombardeerd werd, waren veel gezinnen in het eerste oorlogsjaar uit de stad gevlucht en hierdoor waren de opkomsten minder frequent. Op 2 april 1941 werd Scouting door de bezetter verboden. Christiaan was toen naast hopman ook de groepsleider.

Na het verbod bleven de scouts onderling, door het oorlogsgeweld heen, contact houden. Dat gebeurde ondergronds in het gebouw St. Joris of bij Hopman Luitwieler thuis.

Luitwieler was inspecteur verzekeringen in Vlissingen, was actief met spionageactiviteiten en vormde een verzetsgroep om zicht heen. Hij bood ook een onderduikadres aan medescout Jan Weug. Het was geen ideale situatie, omdat Weug alleen 's avonds naar buiten. Dan luisterden veel mensen in het geheim naar Radio Oranje. Die zouden hem niet verraden, maar als bekenden zouden weten dat Weug bij Luitwieler ondergedoken zat, dan zou het wel

eens als een lopend vuurtje door de stad kunnen gaan, en dat was wel gevaarlijk! Weug werd daarom op uitgerekend dat uur 'gelucht' door een groepje padvindervrienden. Het sprak voor zich dat Weug ook lid werd van de verzetsgroep Luitwieler. Ze hielden zich hoofdzakelijk bezig met het verzamelen van inlichtingen over Duitse troepen en versterkingen op Walcheren. Samen met anderen uit de top van de provinciale Scouting, zoals Piet Quant in Goes en Kees Sturm van de groep Van Beest in Middelburg, vormden zij een tak van de G.D.N., de Geheime Dienst Nederland. Voor de verzetsgroepen Van Beest, Wilhelm, Bron, Luitwieler, Albrecht, de Dienst Wim en de OD-groepen viel er bij de Atlantikwall, de Sloedam en de haven van Vlissingen heel wat informatie aan de geallieerden door te spelen.

Toen Quant verraden werd door zijn overbuurman en op 10 mei 1944 werd opgepakt en een paar maanden later in Vught werd gefusilleerd, zat de schrik er bij Luitwieler goed in. Gelukkig sloeg Quant niet door. Luitwieler bleef op zijn post.

Weug vertelde over Luitwieler nog een gedenkwaardig verhaal. In 1942 kreeg Luitwieler een tip van een Duitse Hauptmann dat hij inlichtingen had en dat hij Luitwieler wilde ontmoeten op een geheime plaats op een doodlopend landweggetje naast Steenhove op de weg van Middelburg naar Koudekerke. Hij wist dus kennelijk dat Luitwieler in het verzet zat, zodat het een hinderlaag kon zijn. Maar na een uitgebreide discussie over wat het erwoord van een Duitse officier waard was, werd besloten toch op de uitnodiging in te gaan. Dit leidde tot een maandelijks ontmoeting. De Hauptmann was in vreedstijd bedrijfsleider op een passerfabriek in Dresden en werkte nu op Dam 6 in Middelburg. Daar kwamen anonieme verradersbrieven binnen over adressen waar zich onderduikers bevonden en waar men een radio om naar de verboden zender van de BBC te luisteren. De Hauptmann overhandigde die brieven iedere maand aan Luitwieler. In een jaar tijd ongeveer 450! Ondertussen merkten de verraders dat op de anonieme tips nooit acties van de S.D. volgden, zodat ze contact opnamen met de Gestapo in Rotterdam. Deze stelde een onderzoek in Middelburg in, maar kon deze brieven in het dossier niet vinden. De verantwoordelijke man, onze Hauptmann, werd ontwapend en aangezegd dat hij naar een strafbataljon aan het oostfront zou worden overgeplaatst om daar alsnog eervol te kunnen sneuvelen. Hij zag nog kans om afscheid te nemen van Luitwieler en Weug, die als aandenken een fraaie stokpasser in doos ontving. Na de oorlog hoorden zij de trieste afloop van zijn weduwe. Luitwieler hield er rekening mee dat hij door zou slaan om zijn hachje te redden. Zoiets had in Zeeland al eerdere slachtoffers gemaakt. Hij hield zich een tijdje gedeisd, al het belastend materiaal werd verbrand en Weug moest op zoek naar een nieuw onderduikadres.

Drie dagen nadat Vlissingen op 3 november 1944 bevrijd was, startte Christiaan weer met enkele patrouilles. In de krant van 8 december 1944 staat een bericht over de eerste kampvuurmiddag van de groep. Op 28 februari 1945 kwamen de districtscommissarissen uit de bevrijde gebieden samen in Breda. Op dat moment zijn er in Vlissingen al weer vier groepen. Luitwieler is aangesteld als assistent districtscommissaris.

Op 12 december 1959 ontving Luitwieler uit handen van burgemeester mr. B. Kolff de eremedaille in goud in de Orde van Oranje Nassau voor zijn activiteiten binnen Scouting.

De Scoutinggroep kreeg in 1952 de naam M.A. De Ruytergroep 1 van de NPV. In 1979 werd nog uitgebreid het 60 jarig jubileum gevierd. De groep is sinds 2010 niet meer actief.

Meer informatie

[Christiaan Luitwieler \(1906-\) » Stamboom Van der Leek » Genealogie Online](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvindere", jrg 6, 1920, Deel: kerstnummer, no. 1, 1920 » 1920-01 - Pag. 43 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvindere", jrg 11, 1925, no. 10, 1925 » 1925-10 - Pag. 30 | Delpher](#)

[De padvinder; algemeen orgaan voor de Vereeniging "De Nederlandsche Padvindere", jrg 13, 1927, no. 11, 1927 » 1927-11 - Pag. 37 | Delpher](#)

["De huifkar"; algemeen maandblad van en voor voortrekkers der Nederlandsche Padvinderebeweging, jrg 7, 1939, no. 87, 1939 » 1939-11 - Pag. 14 | Delpher](#)

[Provinciale Zeeuwse Courant | 12 december 1979 | pagina 6 - Krantenbank Zeeland](#)

[Verzetstrijders in Zeeland: Gewone mensen, die iets móesten doen | Zeeuws nieuws | pzc.nl](#)

[Breekbare helden Het Verzet in Zeeland 1940-'44 Carla Rus](#)

[de Vrije Zeeuw | 8 december 1944 | pagina 3 - Krantenbank Zeeland](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvindere, jrg 25, 1939, no. 2, 1939 » 1939-02 - Pag. 18 | Delpher](#)

[Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvindere, 1945-1946, 1945 » 1945-03 - Pag. 4 | Delpher](#)

[50 jaar Nederlandse Padvindere](#)

[Zeelandboek / Zeeuws jaarboek | 1 januari 2000 | pagina 202 - Tijdschriftenbank Zeeland](#)

[CJMV-padvinderij - Scoutpedia.nl \(scoutwiki.org\)](#)

[Registratie in 1910-1921 te Vlissingen » Open Archieven](#)

[Huwelijk Christiaan Luitwieler & Huibertus Johannes Luitwieler & Adriana Pieterella van der Meijden & Antonetha Wilhelmina Louiza Poerstamper & Louis Jacobus Poerstamper & Maria Bok op 2 december 1936 te Vlissingen » Open Archieven](#)

[Geboorte Christiaan Luitwieler op 16 maart 1906 te Vlissingen » Open Archieven](#)

[Database - Stichting Neerlandisch Verzetmonument](#)

[Het Parool » 23 apr 1960 - Art. 189 | Delpher](#)

[Het Padvindereleven juli 1920.](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.